

V každé úloze můžete předpokládat, že pracujeme s jazykem predikátové logiky, ve kterém jsou všechny zmíněné řetězce symbolů sentencemi.

Upozornění k řešení V předložených řešeních je argumentace zcela minimální: především u tvorby interpretací doporučujeme ve zkoušce zdůvodnění rozšířit.

Úloha 1 (10 bodů) Rozhodněte, zda platí následující důsledek.

$$\begin{aligned} & \forall x(B(x) \Rightarrow (\exists yM(x, y) \Rightarrow \exists yM(y, x))), \\ & \forall x(\exists yM(y, x) \Rightarrow M(x, x)), \\ & \quad \neg\exists xM(x, x) \\ & \vdash \forall x(B(x) \Rightarrow \forall y\neg M(x, y)) \end{aligned}$$

(*Všichni blondatí milovníci jsou milováni. Všichni, kdo jsou milováni, milují sami sebe. Nikdo nemiluje sám sebe. Proto blondatí nikoho nemilují.*)

Pokud důsledek platí, proveďte důkaz přirozenou dedukcí. Pokud ne, sestrojte interpretaci, která to ukazuje.

Řešení Logický důsledek platí. Předvedeme důkaz přirozenou dedukcí.

1.	$\forall x(B(x) \Rightarrow (\exists yM(x, y) \Rightarrow \exists yM(y, x)))$	P
2.	$\forall x(\exists yM(y, x) \Rightarrow M(x, x))$	P
3.	$\neg\exists xM(x, x)$	P
4.	x_0	D
5.	$B(x_0)$	P
6.	$B(x_0) \Rightarrow (\exists yM(x_0, y) \Rightarrow \exists yM(y, x_0))$	$e\forall x, 1$
7.	$\exists yM(x_0, y) \Rightarrow \exists yM(y, x_0)$	$e\Rightarrow, 5, 6$
8.	y_0	D
9.	$M(x_0, y_0)$	P
10.	$\exists yM(x_0, y)$	$i\exists y, 9$
11.	$\exists yM(y, x_0)$	$e\Rightarrow, 9, 7$
12.	$\exists yM(y, x_0) \Rightarrow M(x_0, x_0)$	$e\forall x, 2$
13.	$M(x_0, x_0)$	$e\Rightarrow, 11, 12$
14.	$\exists xM(x, x)$	$i\exists x, 13$
15.	\perp	$e\neg, 14, 3$
16.	$\neg M(x_0, y_0)$	$i\neg, 9-15$
17.	$\forall y\neg M(x_0, y)$	$i\forall y, 8-16$
18.	$B(x_0) \Rightarrow \forall y\neg M(x_0, y)$	$i\Rightarrow, 5-17$
19.	$\forall x(B(x) \Rightarrow \forall y\neg M(x, y))$	$i\forall x, 4-18$

Úloha 2 (10 bodů) Rozhodněte, zda je následující množina sentencí splnitelná.

$$S = \{\forall x\forall y((\neg(x = y) \wedge M(x, y)) \Rightarrow \neg M(y, x)), \forall xM(a, x), \\ \exists y\forall zM(z, y), \exists x\exists y\neg(x = y)\}$$

Pokud je množina S splnitelná, sestrojte její model. Pokud není splnitelná, odvoďte přirozenou dedukcí z S spor.

Řešení Množina S je splnitelná. Jejím modelem je například interpretace \mathcal{I} , jejímž universem U je množina $\{u, v\}$, kde

$$\begin{aligned} \llbracket a \rrbracket &= u, \\ \llbracket M \rrbracket &= \{(u, u), (u, v), (v, v)\}. \end{aligned}$$

(Ověřit, že sentence z množiny S jsou v interpretaci \mathcal{I} pravdivé, je snadné.)

Úloha 3 (10 bodů) Rozhodněte, zda platí následující důsledek.

$$P(b) \wedge Q(b), \forall x(P(x) \Rightarrow x = a) \vdash Q(a)$$

Pokud důsledek platí, proveďte důkaz přirozenou dedukcí. Pokud ne, sestrojte interpretaci, která to ukazuje.

Řešení Logický důsledek platí. Předvedeme důkaz přirozenou dedukcí.

1.	$P(b) \wedge Q(b)$	P
2.	$\forall x(P(x) \Rightarrow x = a)$	P
3.	$P(b)$	$e\wedge_1, 1$
4.	$P(b) \Rightarrow b = a$	$e\forall x, 2$
5.	$b = a$	$e\Rightarrow, 3, 4$
6.	$Q(b)$	$e\wedge_2, 1$
7.	$Q(a)$	$e=, 5, 6$

Úloha 4 (10 bodů) Rozhodněte, zda je následující množina sentencí splnitelná.

$$M = \{\exists x \exists y O(x, y), \forall x(K(x) \Rightarrow Z(x)), \forall x(\exists y(K(y) \wedge O(x, y)) \Rightarrow \exists y(Z(y) \wedge O(x, y)))\}$$

Pokud je množina M splnitelná, sestrojte její model. Pokud není splnitelná, odvoďte přirozenou dedukcí z M spor.

Řešení Množina M je splnitelná. Jejím modelem je například interpretace \mathcal{I} , jejímž universem U je množina $\{u\}$, kde

$$\begin{aligned} \llbracket O \rrbracket &= \{(u, u)\}, \\ \llbracket K \rrbracket &= \emptyset, \\ \llbracket Z \rrbracket &= \emptyset. \end{aligned}$$

Ověřit, že sentence z množiny M jsou v interpretaci \mathcal{I} pravdivé, je snadné: první sentence platí, neboť $(u, u) \in \llbracket O \rrbracket$, druhé dvě sentence neplatí, neboť v universu U není žádný prvek, který by patřil do množiny $\llbracket K \rrbracket$ či $\llbracket Z \rrbracket$.